

Ενώστα Λημίτη

Δημοσίευση Συνέντευξης στην ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ της 23ης Ιαν. 1994

24.3

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

Η ανάληψη της Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης βρίσκει την πορεία της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης σε μια δύσκολη συγκυρία.

Ο Ευρωπαϊκός χώρος εξακολουθεί να αντιμετωπίζει έντονα προβλήματα στον οικονομικό τομέα. Η ανεργία απειλεί την κοινωνική ειρήνη και συνοχή, οι επιθυμητοί ρυθμοί ανάκαμψης δεν διαγράφονται για όλους τους εταίρους άμεσα εφικτοί. Παρά την ολοκλήρωση των διαδικασιών για τη θέση σε ισχύ της συνθήκης του Maastricht εξακολουθούν να υπάρχουν έντονες αμφισβητήσεις για τις κατευθύνσεις που πρέπει να ακολουθήσουμε. Στις χώρες του πρώην υπαρκτού σοσιαλισμού η πολιτική αβεβαιότητα, η αστάθεια, η οικονομική κρίση, οι μορφές σύγκρουσης σωρεύουν αδιέξοδα για τα οποία η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν μπορεί να αδιαφορήσει.

Η έναρξη ισχύος της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση συνεπιφέρει την ανάγκη εκπόνησης νέων πολιτικών και την υποχρέωση εφαρμογής νέων διαδικασιών λήψης αποφάσεων με την συμμετοχή του Κοινοβουλίου. Από την εξωτερική πολιτική και την ασφάλεια μέχρι την Βιομηχανική πολιτική, την Ενεργειακή πολιτική, την πολιτική στην Έρευνα και Τεχνολογία μπαίνουν νέα καθήκοντα καινούργιες προκλήσεις. Η ανάγκη μιας καινούργιας στρατηγικής για τα κεκτημένα γίνεται όλο και πιο εμφανής.

Η επεξεργασία και υλοποίηση των προτάσεων της Λευκής Βίβλου και η πορεία στη Β' φάση για την συγκρότηση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης σηματοδοτούν τα δύο μεγαλύτερα εγχειρήματα στον οικονομικό τομέα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ξεπερνούν κατά πολύ την εμβέλεια μιας προεδρίας, αλλά εξαρτώνται αποφασιστικά και από την δικής της συμβολή στο εξάμηνο που διανύουμε.

Παράλληλα με την εμβάθυνση της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης πρέπει να προωθηθεί και η διεύρυνση. Είναι μια αναγκαία πορεία αν θέλουμε να διασφαλίσουμε μια ευρύτερη Ευρώπη ισχύος, ειρήνης και ανάπτυξης. Οι διαδικασίες αυτές θα βοηθήσουν να ωριμάσουν και οι συνθήκες ένταξης της Κύπρου.

Με αυτά τα δεδομένα η Ελλάδα καλείται να αναλάβει την Προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Καλείται να οδηγήσει την πορεία της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Η ελληνική συμμετοχή στην Ευρωπαϊκή εξέλιξη και στους κοινοτικούς θεσμούς είναι τα τελευταία χρόνια πορεία διολίσθησης στο περιθώριο και αυξανόμενης αδυναμίας συμμετοχής στις εξελίξεις. Η μόνη δρώσα πολιτική απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι αυτή της εκταμίευσης πόρων χωρίς ορατό αποτέλεσμα για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη της κοινωνίας και της οικονομίας. Μεμονωμένα περιστατικά που σηματοδοτούν μια νέα τροπή στις σχέσεις μας με την Ευρωπαϊκή Ένωση ~~που~~ μας υπενθυμίζουν ότι έχουμε ευκαιρίες και δυνατότητες ~~που~~ μένουν χωρίς επαύριο. Αποτελούν ~~αυτά~~ συμπτώματα μιας πορείας περιθωριοποίησης που τροφοδοτείται πολιτικές επιλογές ή αμέλειες, στάσεις, και προπαντός από εθνοκεντρισμό που επίμονα θέλει να αγνοεί την πραγματικότητα.

Ετσι βιώνουμε μια σχέση αμοιβαίων απογοητεύσεων. Μετατρέπουμε διαδοχικά τις ενυπάρχουσες δυναμικές προόδου και δημιουργικότητας σε φαύλους κύκλους καχυποψίας και αυτοάμυνας. Πρέπει να αναστρέψουμε αυτή την πορεία χρειάζεται περισσότερη δράση παρά άμυνα.

Η έρπουσα αντίληψη ότι, αναλαμβάνοντας την Προεδρία της Ένωσης μας δίνεται η ευκαιρία να "περάσουμε" τα θέματα μας, είναι αντίληψη κοντόφθαλμη και ευκαιριακή. Αγνοεί τον θεσμικό ρόλο της Προεδρίας, αγνοεί τον τρόπο προώθησης των εθνικών θέσεων. Κάποιοι άλλοι αντιλαμβάνονται την προεδρία ως εξάμηνη ευκαιρία δημόσιων σχέσεων και κενόδοξης εκμετάλλευσης στην εσωτερική κοινή γνώμη.

Η προεδρία έχει για κύριο περιεχόμενο την ευθύνη για την συνέχιση και προώθηση της συνολικής πολιτικής της Ένωσης, όπως αυτή προκύπτει από τους καταστατικούς στόχους της και τις συλλογικές πολιτικές αποφάσεις των οργάνων της.

Επιτυχημένη προεδρία είναι εκείνη που καταφέρνει να προωθήσει αποτελεσματικά την πορεία της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, να ξεπεράσει προβλήματα, να συνθέσει αντιτιθέμενα συμφέροντα, να επιτύχει σύγκλιση εθνικών πολιτικών μέσα από Κοινοτικές διαδικασίες. Η έναρξη ισχύος της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση θέσει αφ'εαυτής προτεραιότητες. Η Λευκή Βίβλος το ίδιο, εφόσον η Επιτροπή συγκεκριμενοποιήσει τις προτάσεις της και τις θέσει στην κοινοτική διαδικασία.

Εθνικές θέσεις μπορούν πράγματι να τύχουν κάποιας προνομιακής μεταχείρισης από την χώρα που ασκεί προεδρία. Χρειάζονται ωστόσο δύο προϋποθέσεις.

Πρώτον οι θέσεις να έχουν ήδη δρομολογηθεί μέσα στις κοινοτικές διαδικασίες. Να αποτελούν ήδη ενδεχόμενο περιεχόμενο κοινής πολιτικής ή απόφασης που βρίσκεται υπό διαμόρφωση ή διαπραγμάτευση. Να συγκεντρώνουν μια στοιχειώδη πλειοψηφία σε κάποιους εταίρους, να έχει ζυμωθεί η ανοχή για τους λοιπούς. Να έχουν ωριμάσει οι συνθήκες για λήψη μιας γενικότερης απόφασης ή δέσμης αποφάσεων που να εμπεριέχουν στον προβληματισμό και την επιδιωκόμενη εθνική θέση.

Δεύτερον η χώρα που ασκεί την προεδρία να έχει κύρος. Να πείθει ότι μπορεί να συμβάλλει αποφασιστικά στην προώθηση γενικότερων συμφερόντων της Ένωσης ότι η συμμετοχή της στην Ένωση είναι μια διαρκής δημιουργική συμβολή έστω κι αν κάποτε χρειάζεται να αντιπαραταχθεί κανείς στις απόψεις των υπολοίπων ή και να ασκήσει και βέτο.

Και οι δύο προϋποθέσεις απαιτούν μακροχρόνια προσπάθεια με συνέπεια και συνοχή. Προϋποθέτουν εθνική στρατηγική και μια βαθύτερη πεποίθηση ότι τα μείζοντα εθνικά μας θέματα έχουν περισσότερες πιθανότητες θετικής έκβασης μέσα από τους κοινοτικούς θεσμούς. Προϋποθέτουν την αναγνώριση της διαδικασίας της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης ως κύριο μοχλό της Εθνικής μας στρατηγικής και ό,τι αυτή η θέση συνεπάγεται.

Και οι δύο προϋποθέσεις έχουν τα τελευταία χρόνια αποδυναμωθεί. Σήμερα η περιθωριοποίηση της χώρας μας συμπυκνώνει το στίγμα της Ελλάδας στην διεθνή σκηνή και τις ευρωπαϊκές εξελίξεις. Πρέπει να αναστρέψουμε την πορεία αυτή.

Εθνικός μας στόχος πρέπει να γίνει κατά την ελληνική προεδρία η

επαναδημιουργία των δύο αυτών προϋποθέσεων. Να γίνει ένα καινούργιο ξεκίνημα. Να επιδιώξουμε μια πολύπλευρη προσέγγιση των Ευρωπαϊκών πραγμάτων που δεν θα εξαντλείται ούτε στην δημοσιονομική απορρόφηση πόρων ούτε σε μια αντιθετική θέση άμυνας "οι ευρωπαίοι και εμείς".

Πρέπει να ξαναδώσουμε περιεχόμενο στη σχέση μας απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τις πολιτικές της.

Πρέπει να δούμε την Προεδρία ως αφετηρία μιας στρατηγικής που δεν θα λήξει μετά ένα εξάμηνο. Πρέπει να μοχθήσουμε και να παλαίψουμε για το κύρος μας.

Η Προεδρία είναι μια πρόκληση για αναστροφή της πορείας περιθωριοποίησης που διανύουμε τα τελευταία χρόνια, για ανάκτηση ενός δημιουργικού ρόλου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Δεν αφορά ούτε πολιτικά θαύματα, ούτε πεδία για δημαγωγίες.

Επικύβει Προσδρα και Γενει βραγυμει.

Η ανάληψη της Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης βρίσκει την πορεία της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης σε μια δύσκολη συγκυρία.

Ο Ευρωπαϊκός χώρος εξακολουθεί να αντιμετωπίζει έντονα προβλήματα στον οικονομικό τομέα. Η ανεργία απειλεί την κοινωνική ειρήνη και συνοχή, οι επιθυμητοί ρυθμοί ανάκαμψης δεν διαγράφονται για όλους τους εταίρους άμεσα εφικτοί. Παρά την ολοκλήρωση των διαδικασιών για τη θέση σε ισχύ της συνθήκης του Maastricht εξακολουθούν να υπάρχουν έντονες αμφισβητήσεις για τις κατευθύνσεις που πρέπει να ακολουθήσουμε. Στις χώρες του πρώην υπαρκτού σοσιαλισμού η πολιτική αβεβαιότητα, η αστάθεια, η οικονομική κρίση, οι μορφές σύγκρουσης σωρεύουν αδιέξοδα για τα οποία η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν μπορεί να αδιαφορήσει.

Η έναρξη ισχύος της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση συνεπιφέρει την ανάγκη εκπόνησης νέων πολιτικών και την υποχρέωση εφαρμογής νέων διαδικασιών λήψης αποφάσεων με την ενεργό συμμετοχή του Κοινοβουλίου. Από την εξωτερική πολιτική και την ασφάλεια μέχρι την Βιομηχανική πολιτική, την Ενεργειακή πολιτική, την πολιτική στην Έρευνα και Τεχνολογία μπαίνουν νέα καθήκοντα καινούργιες προκλήσεις. ~~Η ολοκληρωμένη ενιαία αγορά θέτει νέα προβλήματα, η~~ ανάγκη μιας καινούργιας στρατηγικής για τα κεκτημένα γίνεται όλο και πιο εμφανής.

Η επεξεργασία και υλοποίηση των προτάσεων της Λευκής Βίβλου και η πορεία στη Β' φάση για την συγκρότηση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης σηματοδοτούν τα δύο μεγαλύτερα εγχειρήματα στον οικονομικό τομέα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ξεπερνούν κατά πολύ την εμβέλεια μιας προεδρίας, αλλά εξαρτώνται αποφασιστικά και από την δικής της συμβολή στο εξάμηνο που διανύουμε.

Η συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση θέτει νέους ορίζοντες, νέες δυνατότητες για δράση, νέες πολιτικές που πλησιάζουν τους προβληματισμούς των πολιτών. Πρέπει να δώσουμε πνοή σ' αυτές τις κατευθύνσεις να φέρουμε το εγχείρημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης πιο κοντά στην κοινωνία.

Παράλληλα με την εμφάθυνση της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης πρέπει να προωθηθεί και η διεύρυνση. Είναι μια αναγκαία πορεία αν θέλουμε να διασφαλίσουμε μια ευρύτερη Ευρώπη ισχύος, ειρήνης και ανάπτυξης. Οι διαδικασίες αυτές θα βοηθήσουν να ωριμάσουν και οι συνθήκες ένταξης της Κύπρου.

Με αυτά τα δεδομένα η Ελλάδα καλείται να αναλάβει την Προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Καλείται να οδηγήσει την πορεία της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Η ελληνική συμμετοχή στην Ευρωπαϊκή εξέλιξη και στους κοινοτικούς θεσμούς χαρακτηρίζεται, τα τελευταία χρόνια, από μια πορεία διολίσθησης στο περιθώριο αδυναμίας επιρρασμού των εξελίξεων, αδυναμιών επικοινωνίας και συμβολής στους κοινούς προβληματισμούς. Συγχρόνως αδυνατεί να ξεπεράσει τα εσωτερικά της προβλήματα, άλλοτε οικονομικά και άλλοτε προβλήματα ενός πολιτικού συστήματος αγκυλωμένου απέναντι στις προκλήσεις και τις ανάγκες των καιρών της αποδυναμώνουν το κύρος. Η μόνη δρώσα πολιτική απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι αυτή της εκταμίευσης πόρων χωρίς ορατό αποτέλεσμα για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη κοινωνίας και οικονομίας. Μεμονωμένα

Γουενδο-
μίσαν σι
εχαρε ευ-
καιρίαι
και νονα-
τοιντε μί-
νον γαρί
εωσφιδ.
Αωρεμον
λαι σια

αποστολές

Εωσφρίδ.
Αωσφρίδ.
λαϊατα

Και οι δύο προϋποθέσεις απαιτούν μακροχρόνια προσπάθεια με συνέπεια και συνοχή. Προϋποθέτουν εθνική στρατηγική και μια βαθύτερη πεποίθηση ότι τα μείζοντα εθνικά μας θέματα έχουν περισσότερες πιθανότητες θετικής έκβασης μέσα από τους κοινοτικούς θεσμούς. Προϋποθέτουν την αναγνώριση της διαδικασίας της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης ως κύριο μοχλό της Εθνικής μας στρατηγικής και ό,τι αυτή τη θέση συνεπάγεται.

Και οι δύο προϋποθέσεις έχουν τα τελευταία χρόνια αποδυναμωθεί. Σήμερα η περιθωριοποίηση της χώρας μας συμπυκνώνει το στίγμα της Ελλάδας στην διεθνή σκηνή και τις ευρωπαϊκές εξελίξεις. Πρέπει να αντιστρέψουμε την πορεία αυτή.

Εθνικός μας στόχος πρέπει να γίνει κατά την ελληνική προεδρία η επαναδημιουργία των δύο αυτών προϋποθέσεων. Να γίνει ένα καινούργιο ξεκίνημα. Να επιδιώξουμε μια πολύπλευρη προσέγγιση των Ευρωπαϊκών πραγμάτων που δεν θα εξαντλείται ούτε στην δημοσιονομική απορρόφηση πόρων ούτε σε μια αντιθετική θέση άμυνας "οι ευρωπαίοι και εμείς".

Πρέπει να ξαναδώσουμε περιεχόμενο στη σχέση μας απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τις πολιτικές της.

Πρέπει να δούμε την Προεδρία ως αφετηρία μιας στρατηγικής που δεν θα λήξει μετά ένα εξάμηνο. Πρέπει να μοχθήσουμε και να παλαίψουμε για το κύρος μας.

Η Προεδρία είναι μια πρόκληση για αναστροφή της πορείας περιθωριοποίησης που διανύουμε τα τελευταία χρόνια, για ανάκτηση ενός δημιουργικού ρόλου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Δεν αφορά ούτε πολιτικά θαύματα, ούτε πεδία για δημαγωγίες.

fax: Inio Αφεντούλη ok